

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 74. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 174/2004, 92/2005, 2/2007, 107/2007, 65/2009, 137/2009, 146/2010, 55/2011, 140/2012, 33/2013 i 148/2013), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2014. godine donijela

UREDBU

O UVJETIMA I POSTUPKU OSTVARIVANJA PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ ČLANOVA OBITELJI SMRTO STRADALOGA HRVATSKOG BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA, HRVATSKOG RATNOG VOJNOG INVALIDA IZ DOMOVINSKOG RATA I HRVATSKOG BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA

Glava I.

OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

Ovom Uredbom propisuju se uvjeti i postupak ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć.

Korisnici prava

Članak 2.

Korisnici prava na jednokratnu novčanu pomoć (u daljnjem tekstu: korisnici) su:

- a) članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- b) hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: HRVI iz Domovinskog rata),
- c) hrvatski branitelj iz Domovinskog rata.

Glava II.

IZNOSI I UVJETI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ

Iznos i uvjeti za ostvarivanje prava članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon ekshumacije i identifikacije ili proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata

Članak 3.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 14 proračunskih osnovica predviđenih zakonom koji regulira izvršavanje državnog proračuna Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: proračunska osnovica), ostvaruju korisnici iz članka 2. točke a) ove Uredbe:

- a) nakon ekshumacije i identifikacije hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- b) nakon proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u izvanparničnom postupku.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć može se ostvariti samo po jednoj osnovi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 4.

Korisnici iz članka 2. točke a) ove Uredbe s pravom na jednokratnu novčanu pomoć iz članka 3. ove Uredbe, prema redoslijedu prvenstva su:

- a) supružnik (bračni ili izvanbračni), sukladno članku 6. stavcima 1. i 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) djeca (bračna i izvanbračna, posvojenici, pastorčad), ako im je priznat status člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u trenutku podnošenja zahtjeva i ako osoba iza koje se izvodi pravo nema supružnika,
- c) roditelji (otac, majka, očuh i maćeha), odnosno posvojitelj i njegov supružnik, ako osoba iza koje izvode pravo nema supružnika ili djece.

Iznimno, roditelji, odnosno posvojitelj i njegov supružnik, ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu pomoć, ako osoba iza koje izvode pravo ima samo supružnika i ako ih je osoba iza koje izvode pravo uzdržavala najmanje pet godina prije smrti.

Članak 5.

Ako više članova obitelji iz članka 4. ove Uredbe ostvari pravo na jednokratnu novčanu pomoć, ukupan iznos koji im pripada, dijeli se na jednake dijelove.

Iznimno, ako jednokratnu novčanu pomoć ostvare supružnik i roditelji, odnosno posvojitelj i njegov supružnik, od ukupnog iznosa koji im pripada polovica iznosa pripada supružniku, a druga polovica iznosa pripada roditeljima, odnosno posvojitelju i njegovu supružniku, u jednakim dijelovima.

Iznos i uvjeti za ostvarivanje prava članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe

Članak 6.

Korisnici iz članka 2. točke c) ove Uredbe pravo na jednokratnu novčanu pomoć mogu ostvariti pod uvjetom da su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje 100 dana u borbenom sektoru sukladno podacima iz Registra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 7.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć ostvaruju korisnici koji se nalaze u jednoj od sljedećih situacija:

- a) teške akutne, teške kronične, maligne bolesti korisnika ili teške ozljede korisnika nastale uslijed nesretnog slučaja,
- b) teške akutne, teške kronične, maligne bolesti članova uže obitelji korisnika koji žive u zajedničkom kućanstvu ili teške ozljede članova uže obitelji korisnika koji žive u zajedničkom kućanstvu nastale uslijed nesretnog slučaja,
- c) elementarne nepogode koja je prouzročila štetne posljedice za korisnika i članove njegova zajedničkog kućanstva,
- d) smrti člana uže obitelji korisnika koji je s njime živio u zajedničkom kućanstvu,
- e) novčani prihodi u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva, mjesečno po članu zajedničkog kućanstva iznose manje od 25% od utvrđene proračunske osnovice.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć korisnici mogu ostvariti jedanput u jednoj kalendarskoj godini.

Iznimno, korisnici u jednoj kalendarskoj godini mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć više puta, samo za situaciju iz stavka 1. točke d) ovoga članka iako su već ostvarili pravo na jednokratnu novčanu pomoć iz stavka 1. točke a), b), c) i e) ovoga članka u tijeku jedne kalendarske godine.

Ukupni iznos jednokratnih novčanih pomoći po svim situacijama iz stavka 1. ovoga članka koji korisnici mogu ostvariti u jednoj kalendarskoj godini ne može biti veći od iznosa jedne proračunske osnovice.

Članak 8.

Korisnici koji se nalaze u situaciji iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe ne mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć ako su:

- a) oni ili članovi njihovog kućanstva upisani u registar poljoprivrednih gospodarstva,
- b) obveznici uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem poljoprivredne djelatnosti,
- c) oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva ostvarili ukupno redovne novčane prihode u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva, mjesečno po članu kućanstva veće od 25% od utvrđene proračunske osnovice,
- d) oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva vlasnici ili korisnici motornog vozila
- e) oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva vlasnici ili suvlasnici, korisnici ili sukorisnici nekretnina koje im ne služe za podmirenje osnovnih životnih potreba,
- f) oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva korisnici prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Iznimno od stavka 1. točke f) ovoga članka, korisnici koji su samci i nalaze se u situaciji iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć iako su korisnici prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Glava III.

POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ

Članak 9.

Tijelo nadležno za rješavanje o zahtjevima za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć je nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: prvostupanjsko tijelo).

Zahtjev za pokretanje postupka za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć, korisnici podnose nadležnom prvostupanjskom tijelu, prema mjestu prebivališta korisnika.

Članak 10.

Nadležno prvostupanjsko tijelo dostavlja ministarstvu nadležnom za branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) cijeli spis predmeta i jedan primjerak preslike izvršnog rješenja o priznavanju prava na jednokratnu novčanu pomoć.

Nadležno prvostupanjsko tijelo vodi evidenciju korisnika jednokratne novčane pomoći.

Stranka protiv prvostupanjskog rješenja može izjaviti žalbu koja se podnosi Ministarstvu putem nadležnog prvostupanjskog tijela.

Članak 11.

Rješenje kojim se priznaje pravo na jednokratnu novčanu pomoć izvršava se novčanom uplatom Ministarstva na tekući ili štedni račun korisnika, odnosno iznimno na tekući ili štedni račun člana uže obitelji korisnika koji žive u zajedničkom kućanstvu, uz pisanu suglasnost korisnika.

Glava IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata („Narodne novine“ br. 40/2013).

Članak 13.

Neriješeni predmeti, zatečeni na dan stupanja na snagu ove Uredbe, riješit će se sukladno odredbama Uredbe o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (»Narodne novine«, br: 40/2013).

Članak 14.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, 2014.

Predsjednik

Zoran Milanović, v. r.

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje ove Uredbe sadržan je u članku 74. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 174/2004, 92/2005, 2/2007, 107/2007, 65/2009, 137/2009, 146/2010, 55/2011, 140/2012, 19/2013, 33/2013 i 148/2013), kojim je predviđeno da Vlada Republike Hrvatske uredbom utvrđuje uvjete i postupak za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć.

Kako su hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, skupina kojoj Republika Hrvatska posvećuje posebnu skrb, pravom na jednokratnu novčanu pomoć želi se omogućiti dodjela novčane pomoći onim članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji se nenadano našao u teškoj životnoj situaciji u kojoj nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe.

Prijedlog Uredbe sadrži pravila za ostvarivanje prava za dvije vrste jednokratnih novčanih pomoći i to: jednokratnu novčanu pomoć članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u slučaju ekshumacije i identifikacije hrvatskog branitelja ili nakon sudskog proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i jednokratnu novčanu pomoć članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata u slučaju kada nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe.

U ovom prijedlogu Uredbe, u odnosu na Uredbu koja je na snazi, predložene su izmjene samo u dijelu koji se odnosi na jednokratnu novčanu pomoć članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata u slučaju kada nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe. U dijelu Uredbe koji se odnosi na jednokratnu novčanu pomoć članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u slučaju ekshumacije i identifikacije hrvatskog branitelja ili nakon sudskog proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, nisu predviđene izmjene.

Ovaj pravni institut koji se odnosi na hrvatske branitelje iz Domovinskog rata u primjeni je dugi niz godina, a početkom 2013. godine je noveliran na način da je došlo do **proširenja kruga osoba** koje imaju pravo na ovu vrstu novčane pomoći. Zbog ekonomske krize koja je nazočna već nekoliko godina ovo pravo dobiva posebno značenje, a broj podnositelja zahtjeva stalno se povećava.

Jednogođišnja primjena Uredbe pokazala je potrebu za izmjenom Uredbe. Naime, po Uredbi koja je na snazi, **u 2013. godini** za jednokratne novčane pomoći isplaćeno je ukupno **7.081.619,40 kuna** temeljem **2.820 rješenja** nadležnih upravnih tijela što predstavlja veliko povećanje u odnosu na 2012. godinu u kojoj je ukupno isplaćeno 2.478.896,27 kuna za 771 korisnika. Obzirom na očekivano daljnje povećanje broja korisnika, u Državnom proračunu za cijelu 2014. godinu za ovu namjenu osigurano je ukupno 9.100.000,00 kn.

Iz navedenih podataka proizlazi da u slučaju daljnje primjene ovakvog sustava priznavanja prava na jednokratnu novčanu pomoć, iznos sredstava iz Državnog proračuna na poziciji Ministarstva branitelja za ovu namjenu ne bi bio dostatan za isplatu jednokratnih novčanih pomoći.

Ovim prijedlogom Uredbe želi se omogućiti da se jednokratna novčana pomoć dodijeli onim članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata kojem je ona uistinu najpotrebnija, a imajući na umu da ovo nije stalna novčana pomoć ili redovni izvor prihoda.

Za provedbu ove Uredbe nisu potrebna dodatna sredstva iz Državnog proračuna. U Državnom proračunu za 2014. godinu predviđena su sredstva za jednokratne novčane

pomoći, a isto je planirano i u Projektiji Državnog proračuna za 2015. godinu, što je vidljivo iz popunjenog obrasca PFU.

OBRAZLOŽENJE ČLANAKA UREDBE

Članak 1. – ovim člankom je propisan predmet Uredbe, a to su uvjeti i postupak

ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć (u daljem tekstu: JNP), te je sadržajno neizmijenjen odnosu na Uredbu koja je na snazi.

Članak 2. – u ovom članku su navedeni korisnici prava, te je sadržajno neizmijenjen u odnosu na Uredbu koja je na snazi.

Članak 3. – članak 5. – ovim člancima uređeni su iznos i uvjeti za ostvarivanje prava na JNP članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon ekshumacije i identifikacije ili proglašenja smrti zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata te su sadržajno neizmijenjeni u odnosu na Uredbu koja je na snazi.

Članak 6. – ovim člankom određeno je da hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji se nalazi u situaciji iz Uredbe pravo na JNP može ostvariti pod uvjetom da je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovao najmanje 100 dana u borbenom sektoru.

Članak 7. - ovim člankom predviđene su situacije u kojima korisnici mogu ostvariti pravo na JNP, odnosno situacije u kojima se smatra da korisnici nisu u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe. Imajući na umu svrhu JNP i obzirom da će se Pravilnikom odrediti različiti iznosi JNP za svaku situaciju, kako bi svi korisnici bili u ravnopravnom položaju, određeno je da ukupni iznos do kojeg korisnik može ostvariti JNP u jednoj kalendarskoj godini je jedna proračunska osnovica (3326,00 kn). Sadašnjom Uredbom predviđen je iznos od jedne i pol proračunske osnovice (4989,00 kn). Predviđena su i ograničenja u ostvarivanju ovoga prava. Tako pravo na JNP po osnovi situacija iz stavka 1. ovoga članka korisnik može ostvariti jedanput u jednoj kalendarskoj godini, s tim da je izuzetak od ovoga pravila predviđen u slučaju smrti člana zajedničkog kućanstva korisnika. Iznimno, korisnik u jednoj kalendarskoj godini može ostvariti pravo na JNP dva ili više puta, samo za situaciju iz stavka 1. točke d) bez obzira je li u istoj kalendarskoj godini već ostvario pravo na JNP po nekoj od situacija iz članka 7. stavka 1. Uredbe.

Članak 8.- ovim člankom predviđene su zapreke uslijed kojih se ne može ostvariti pravo na JNP. U slučajevima kada su korisnici ili članovi njihovog kućanstva upisani u registar poljoprivrednih gospodarstva, kada su korisnici obveznici uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem poljoprivredne djelatnosti, kada su korisnici i članovi njihova zajedničkog kućanstva ostvarili ukupno redovne novčane prihode u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva mjesečno po članu kućanstva veće od 25% od utvrđene proračunske osnovice, kada su korisnici i članovi njihova zajedničkog kućanstva vlasnici ili korisnici motornog vozila, kada su korisnici i članovi njihova zajedničkog kućanstva vlasnici ili suvlasnici, korisnici ili sukorisnici nekretnina koje im ne služe za podmirenje osnovnih životnih potreba i kada su korisnici i članovi njihova zajedničkog kućanstva korisnici prava na zajamčenu minimalnu naknadu smatra se da se korisnici ne nalaze u situaciji u kojoj ne mogu podmiriti osnovne životne potrebe. Iznimno, propisano je da korisnici- samci mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć, iako su korisnici prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Članak 9. – ovim člankom je propisana stvarna i mjesna nadležnost prvostupanjskih tijela nadležnih za rješavanje po zahtjevu za JNP.

Članak 10.– ovim člankom predviđena je dostava spisa predmeta, te preslike izvršnog rješenja ministarstvu nadležnom za branitelje, vođenje evidencije i podnošenje pravnog lijeka protiv prvostupanjskog rješenja.

Članak 11.– ovim člankom je propisan način isplate novčanog iznosa, nakon što rješenje kojim se priznaje pravo na JNP postane izvršno. U odnosu na Uredbu koja je na snazi, sadržajno je izmijenjen u dijelu koji isplatu novčanog iznosa na tekući ili štedni račun člana uže obitelji korisnika koji žive u zajedničkom kućanstvu, uz pisanu suglasnost korisnika predviđa kao iznimku.

Članak 12.– ovim člankom je predviđen prestanak važenja Uredbe koja je sada na snazi („Narodne novine“ br. 40/2013), i to danom stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 13. – ovim člankom propisuje se način rješavanja predmeta zatečenih na dan stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 14.– predviđeno je da ova Uredba stupi na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

